T211

1e Jaargang. No. 1.

1 Mei 1922.

Het Ouderlingenblad

Maandschrift ten dienste van hen, die de Gereformeerde Kerken in het Ambt dienen.

Hand. 20:28

Onder Redactie van Prof. Dr. G. Ch. Aalders, Prof. Dr. H. Bouwman, Prof. Dr. T. Hoekstra en Prof. Dr. H. H. Kuyper; met vaste medewerking van Ds. T. Ferwerda, Amsterdam, Ds. A. de Geus, de Lemmer, Ds. J. J. Miedema, Groningen, Ds. J. H. Telkamp, Middelburg, Ds. J. Waterink, Zutphen en J. Dijk, Arnhem.

Adres Redactie: Prof. Dr. G. Ch. Aalders, Hilversum.
Adres Administratie: J. B. v.d. Brink & Co., Zutphen.

Abonnementsprijs: f 1.50 per Halfjaar.
Advertentieprijs: 20 cent per regel.

INHOUD: Ter inleiding van ons blad — Herder der Kudde — Van menschen met Sectarische neigingen — Verslag van de Noord-Hollandsche Ouderlingen-coferentie — Verslagen van vroegere samenkomsten van Ouderlingen.

Ter inleiding van ons blad.

Om ons blad in te leiden bij degenen voor wie het bestemd is willen we niet het gebruikelijke beroep doen op „de diepgevoelde behoefte waarin het zal voorzien" — of het in een behoefte zal voorzien moge in de toekomst blijken. Wat we alleen willen is aan de broeders, die onze Gereformeerde Kerken in het Ouderling-ambt dienen, zeggen wat we met deze uitgave te hunnen dienste beoogen en wat we ons voorstellen hun aan te bieden. We meenen dat ze daarop eenig recht hebben.

Onze bedoeling is aan de broeders Ouderlingen leiding en voorlichting te geven bij de vervulling van hun zoo gewichtig en moeilijk ambt. En dat mogen we van te voren toch zeker wel zeggen, dat zulke leiding en voorlichting gewenscht, om niet te zeggen noodzakelijk zal zijn.

De taak van een Ouderling is zeer veelomvattend en eischt veel van zijn persoon. Het is zeer goed te verstaan dat een broeder, die in het ambt van Ouderling wordt bevestigd, bij het aanhooren van de omschrijving zijner roeping, zooals die in het Bevestigingsformulier wordt gegeven, zich allen moed voelt in de schoenen zinken. Vooreerst heeft hij met den Dienaar des Woords opzicht te hebben over de gemeente, naarstig toe te zien op belijdenis en wandel van alle lidmaten, en degenen die zich onstichtelijk gedragen te vermanen, of bij voortgaande onbekeerlijkheid te behandelen met de kerkelijke tucht. Voorwaar geen kleine zaak! Wat is hier een ernst, een getrouwheid, een menschenkennis, een liefde en wijsheid noodig! Wat is hier ook noodig een klaar inzicht in wezen en wijze van de kerkelijke discipline, een zuiver gevoel voor het Gereformeerde, Schriftuurlijke karakter van de kerkelijke tucht!

In de tweede plaats is het de roeping van den Ouderling toe te zien op de orde in de kerk van Christus, te waken dat niemand dan door wettige beroeping in die kerk diene, en in allerlei zaken die den welstand en de goede orde der kerk betreffen den Dienaar des Woords met raad ter zijde te staan en alle lidmaten der kerk met raad en troost te dienen. Hier wordt een zeer uitgebreide taak aan den Ouderling op de schouders gelegd: er is schier niets denkbaar waarin hij niet van raad, bestiering en troost kan hebben te dienen. Wat een kennis van de orde der kerk, wat een kennis van het leven en van het menschelijk hart moet hij dan wel niet bezitten!

En dan in de derde plaats heeft hij mede toezicht te houden op den Dienaar des Woords,

UNIV. LIB. BIBLIOTH

en voor het insluipen van wolven in de schaapskooi, voor het binnendringen van vreemde leer te waken. Hoe moet hij dan zelf grondige kennis bezitten van de ware Schriftuurlijke, Gereformeerde, leer; maar ook van allerlei afwijkende geestesstroomingen welke in zijne dagen tot uiting komen, ten einde onverhoopt opduikende ketterijen van stonde af aan te onderscheiden!

Neen, wij twijfelen er niet aan, onze broeders Ouderlingen zullen ons pogen om hun eenige leiding en voorlichting te bieden niet voor overbodig houden. Moge het ons dan maar gelukken hun zoodanige leiding en voorlichting te schenken dat zij er iets aan hebben en daardoor in staat worden gesteld hun zware, verantwoordelijke, maar toch ook zoo schoone taak meer naar eisch en met meer vrucht te vervullen!

Weliswaar is meer nog dan de voorlichting die wij bedoelen, noodzakelijk de voorlichting door 's Heeren Geest zelf. Het is bovenal onmisbaar dat onze broeders Ouderlingen van den Heere geleerd zijn. En Gods genade heeft aan onze Gereformeerde kerken vele mannen gegeven om ze in het ambt van Ouderling te dienen van wie dat met dankbaarheid mag worden getuigd; en zij moge dat ook bij den voortduur blijven doen. Maar wij meenen toch dat daarmee eene voorlichting als wij bedoelen niet overtollig wordt. Immers de Heere werkt ook middelijk. Hij geeft ons de ware geestelijke kennis van Zijn Woord door Zijn Geest, maar wij moeten om tot die kennis te komen dat Woord naarstig en getrouw onderzoeken en daarvan grondige studie maken. En zoo gaat het ook bij onze broeders Ouderlingen voor al de kennis die zij voor de vervulling van hun ambt van noode hebben. De Koning der kerk die hen geroepen heeft tot hun ambt wil en zal hun de noodige bekwaamheid schenken, maar toch ook weer in den middelijken weg, doordat zij zich op de hoogte stellen en zich kennis en inzicht trachten te vergaderen. Gelijk dan ook in het Bevestigingsformulier uitdrukkelijk wordt gezegd dat „de Ouderlingen schuldig zijn Gods Woord naarstiglijk te onderzoeken en zichzelven geduriglijk te oefenen in de overlegging van de verborgenheden des geloofs".

Aan onze Ouderlingen nu bij hun studie en oefening voor de rechte vervulling van hun belangrijke en veelomvattende taak eenige hulp te bieden, dat is het doel van ons blad. We hebben ons daarbij een zoo ruim mogelijk arbeidsveld afgebakend. Laten we daarvan een en ander mogen mededeelen. Allereerst willen wij voorlichting bieden op kerkrechtelijk terrein. De Ouderlingen, wier taak het is met de Dienaren des Woords de kerk te regeeren, dienen in ons Gereformeerd kerkrecht behoorlijk thuis te zijn. We stellen ons voor daarom een beknopte verklaring te geven van de geheele Kerken-orde. Daarnaast willen we echter ook verschillende bizondere vraagstukken van kerkrechtelijken aard bespreken, al naar deze om de een of andere reden de aandacht vragen.

Vervolgens ligt het in onze bedoeling eene behandeling te geven van allerlei geestes-stroomingen, sekten en richtingen welke in den tegenwoordigen tijd op den voorgrond treden, en waarmee de Ouderlingen in hun werk in aanraking kunnen komen. Herhaaldelijk blijkt het toch hoezeer de invloed van de tegenwoordige geestesstroomingen zich doet gelden bij velen die tot onze kerken behooren; terwijl de rustelooze propaganda van verschillende sekten niet nalaat in te werken binnen onzen kring. Onze Ouderlingen dienen daarom deze stroomingen en sekten te kennen, en op de hoogte te zijn van de afwijkingen die daarin openbaar worden; zij dienen ook te weten met welke Schriftuurlijke argumenten zulke afwijkingen kunnen worden weerlegd en hoe degenen die daarin mochten zijn verstrikt weer tot de waarheid kunnen worden teruggebracht.

Een afzonderlijke rubriek willen wij ook wijden aan het huisbezoek. Behalve met de reeds genoemde leerstellige dwalingen komen de Ouderlingen daarbij in aanraking met allerlei eigenaardige zielsgesteldheden, met allerlei onrust, vragen, twijfel, met onzekerheid en onvastheid, of valsche gerustheid. De Ouderling dient kennis te hebben van datgene wat er zoo al kan omgaan in een menschenziel en hij dient te weten op welke wijze hij het Schriftuurlijke medicijn tegen allerlei geestelijke kwalen heeft toe te dienen: hij dient te weten wat hij heeft te antwoorden, te raden, hoe hij heeft te troosten, te waarschuwen.

Van geen geringe beteekenis en in onze dagen van kennelijke aktualiteit is voorts de arbeid onder de jeugd. Tal van kerken hebben van hun inzicht daarin blijk gegeven door de aanstelling van jeugd-ouderlingen. Daarom wenschen we ook aan den arbeid onder de jeugd onze bizondere aandacht te wijden en voorlichting te bieden bij dat noodige maar moeilijke werk.

Ook vergeten we het sociale terrein niet. Onze tijd staat nu eenmaal in het teeken van de sociale kwestie, en het kan niet uitblijven of onze

broeders Ouderlingen zullen telkens met het sociale vraagstuk in aanraking komen. Ook op dit doornige veld verlangen ze ongetwijfeld naar leiding en voorlichting. We zullen trachten hun ook daarin tegemoet te komen.

Voorts zullen we nog binnen den kring van onze beschouwingen trekken de kerkelijke administratie, zoowel voor zoover daaronder het financieël beheer wordt verstaan, alsook voor zoover daartoe het bijhouden van het kerkelijk register moet gerekend. Alhoewel in de meeste gevallen de kerkeraad niet zelf het financieël beheer voert maar dit aan eene afzonderlijke commissie opdraagt, toch blijft de kerkeraad zelf daarvoor steeds verantwoordelijk, en het is dus gewenscht dat de Ouderlingen voorlichting ontvangen hoe een behoorlijke financieële administratie dient te zijn ingericht. Van geen geringe beteekenis is ook de juiste registreering van de lidmaten der kerk. Helaas het is een feit dat de Doop- en Lidmatenboeken in verschillende kerken in zeer betreurenswaardigen toestand verkeeren, hier en daar zelfs in het geheel niet voorhanden zijn of althans niet geregeld worden bijgehouden. Wij achten het niet van belang ontbloot ook voor eene oordeelkundige registreering der kerkleden wenken te geven.

Bovendien zullen we een plaats inruimen voor mededeelingen omtrent boeken en geschriften die aan Ouderlingen voor eigen studie bizonderlijk kunnen worden aanbevolen. Van het geven van recensies in den gewonen zin des woords zullen wij ons onthouden. Men zende ons dus niet allerlei lectuur ter beoordeeling, die wij toch ter zijde zullen moeten leggen. Doch onder het hoofd „Kerkelijke Bibliotheek" hopen wij van tijd tot tijd melding te maken van die publicaties welke naar ons oordeel voor Ouderlingen van groot nut kunnen zijn. In den titel „Kerkelijke Bibliotheek drukken we daarbij uit dat het ons gewenscht voorkomt dat zulke werken door de kerk zelf ten behoeve van hare Ouderlingen worden aangeschaft. Daaronder zullen we behalve wat tot voorlichting voor de Ouderlingen dienen kan ook noemen predikaties en bundels van predikaties die voor kerkelijken leesdienst bizonder geschikt zijn.

Dat aan Verslagen van Ouderlingen-conferenties gaarne een plaats zal worden gegeven spreekt vanzelf. Die hooren in ons blad thuis, en de Eindredacteur houdt zich aanbevolen voor regelmatige en spoedige inzending daarvan.

Ten slotte openen we ook een Vragenbus. Het ligt voor de hand, dat het nogal eens zal voorkomen dat men de een of andere vraag heeft, waarop men in de kolommen van ons blad nog geen antwoord heeft gevonden; of dat men zit met de een of andere moeilijkheid, die men niet weet op te lossen. Dan is er altijd gelegenheid om zulk een vraag in te zenden bij den Eindredacteur, die deze dan doorzendt aan een der overige redacteuren of medewerkers, op wiens terrein de beantwoording van de bewuste vraag wordt geacht te liggen. En als het eenigszins mogelijk is ontvangt dan de vrager in het eerstvolgende nummer antwoord. Natuurlijk kunnen daarbij geen personen en namen genoemd worden; alleen zuiver zakelijke behandeling van gerezen vragen is mogelijk.

Hiermede hebben we zoo eenigermate ons program ontvouwd. Het spreekt van zelf, dat bovendien nog wel andere onderwerpen kunnen behandeld worden. Al wat binnen den kring der Ouderlingen-werkzaamheid ligt kan in ons blad aan de orde komen. En daarbij hopen we dat ons blad niet al te eenzijdig een blad *voor* de Ouderlingen moge worden, maar ten volle een blad *van* de Ouderlingen moge zijn. We zochten daarom medewerkers ook onder de Ouderlingen zelve; maar daartoe behoeft zich het aandeel der Ouderlingen niet te beperken. De Redactie houdt zich steeds aanbevolen voor stemmen uit en voor de praktijk. Hoe licht kan het niet gebeuren, dat een Ouderling met door hem opgedane ervaringen zijnen medebroeders nuttig kan zijn. Hij stelle ze dan op schrift en zende ze ons, opdat mede daardoor ons blad beantwoorde aan zijn bedoeling, om onder 's Heeren zegeu mede te werken tot de rechte en vruchtbare bediening van het Ouderling-ambt.

Zoo bieden wij hiermede het eerste nummer van ons blad aan onze broeders Ouderlingen aan. Moge ons pogen bij hen waardeering vinden en ons blad bij hen welhaast een met liefde verbeide maandelijksche gast worden. En geve onze God over dezen onzen arbeid goedgunstiglijk Zijnen zegen, onzen kerken tot heil!

DE REDACTIE.

Herder der Kudde.

I.

De positie, die een ouderling in de Kerk van onzen Heere Jezus Christus inneemt, is van groote beteekenis.

De kinderen der wereld zien dit niet in. Zij zijn blind voor de geestelijke dingen. Zij missen